

Trygghet i hverdagen

KrFs alternative statsbudsjett 2025

KrF viktigste satsninger

Bedre valgfrihet for familiene:

Skattelette, økt barnetrygd og økt kontantstøtte.

Et kvalitetsløft i skolen: kortere skoledager, høyere lærerlønn og mer tid for lærerne til å se elevene.

Styrket eldreomsorg:

flere sykehjemsplasser og bedre kommune- og sykehusøkonomi

Kutt i formuesskatten på arbeidende kapital

Styrket kamp mot narkotika:

Flere tollere og flere virkemidler for politiet.

Tid til det viktigste

Innhold

Innledning	6
Ny familiepolitikk som styrker valgfriheten	8
Kvalitetsløft i skolen	12
En helsepolitikk for alle	14
En eldreomsorg for hele mennesket	16
Bærekraftig verdiskapning	18
Trygghet hverdagen	22
Skatter og avgifter	26
Internasjonal solidaritet	29
Budsjettet i tall	33

Innledning

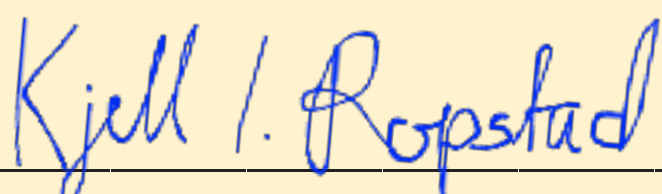
KrF baserer sin politikk på de kristne verdiene menneskeverd, nestekjærlighet og forvalteransvar, verdiene som menneskerettighetene og vestlige land som Norge bygger på.

Norge er et av verdens rikeste og beste land å bo i. Samtidig er regjeringen for passiv når det gjelder å dempe usosiale utslag av de høye levekostnadene for vanlige folk og styrke de eldres situasjon, og for å trygge fremtiden ved å investere i valgfrihet for familiene, en bedre skole og bedre vilkår for verdiskaping og grønn omstilling.

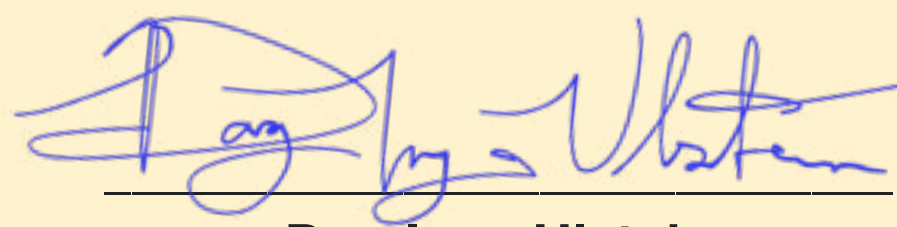
KrF foreslår følgende hovedgrep i budsjettet for neste år:

- Økt valgfrihet for familiene med tanke på når man vil få barn (erstatte engangsstønaden med foreldrepenger for alle på minst 3G), hvor mange barn man vil ha (økt barnetrygd for alle og dobbel barnetrygd for barn nr. tre og utover, forenklet og økt foreldrefradrag for alle og dobbelt fradrag for barn nr. tre og utover) og når man vil sende barnet i barnehage (økt kontantstøtte).
- Et kvalitetsløft i skolen med kortere skoledager i grunnskolen ned mot nivået i Finland, for å finansiere høyere lærerlønninger, mer tid for lærerne til å se den enkelte elev og flere trykte lærebøker.
- Økt bevilgning til sykehus og sykehjemsplasser, høyere pensjon for enslige minstepensjonister og en styrking av kommuneøkonomien, slik at barnehage, skole og eldreomsorg ikke blir salderingsposter.
- Kutt i formuesskatten på arbeidende kapital med om lag en fjerdedel og en økning i CO2-avgiften med 20 pst., for å stimulere til verdiskaping og grønn omstilling.
- Økt strømstøtte med 100 pst. kompensasjon for priser over 50 øre per kwt for husholdningene for å dempe usosiale utslag av høye strømpriser, finansiert av økt inntektsskatt for høytlønte slik at disse ikke sitter igjen med unødig statlig støtte.
- Bistanden til verdens fattige økes til 1 pst. av BNI

Vi dekker inn bevilgningsøkningene og skattelettelsene med ulike utgiftsreduksjoner og effektiviseringer, sammen med enkelte skatteøkninger for dem som har mest og økninger i effektivitetsfremmende avgifter som gir bedre miljø og folkehelse. Samlet sett innebærer KrFs alternative budsjett om lag 1 mrd. kroner i lavere oljepengebruk enn regjeringens forslag.

Kjell Ingolf Ropstad
Finanspolitisk talsperson

Dag Inge Ulstein
Partileder i KrF

**«Vi investerer i
familiene, skolen
og verdiskaperne
i samfunnet vårt»**

A full-page photograph of a woman and a young child walking away from the camera on a gravel path in a forest. The woman is wearing a pink jacket and has a baby in a carrier. The child is wearing a blue jacket. Sunlight rays stream through the trees, creating a warm, golden glow. The text "Ny familiepolitikk som styrker valgfriheten" is overlaid in two yellow boxes.

Ny familiepolitikk som styrker valgfriheten

Familien er den naturlige og grunnleggende enheten i samfunnet, og menneskers første og viktigste sosiale fellesskap. KrF har tillit til familie og vil gi dem økt valgfrihet, både for når de vil ha barn, hvor mange barn de ønsker å ha og når de vil sende barna i barnehage.

Over lang tid har det vært ført en aktiv politikk for å svekke familienes rolle i samfunnet: Familiene har fått mindre ansvar og handlingsrom, og hensynet til «arbeidslinja» har vært prioritert før familienes behov. Dette har, sammen med høyere utdanning, økonomisk velstand og økt sekularisering, styrket verdier som karriere og materielle goder på bekostning av familie og barn, og bidratt til dagens rekordlave fødselstall.

Undersøkelser viser at familiene får færre barn enn de ønsker. KrF mener at vi trenger et verdioppgjør som skaper en bedre og mer bærekraftig balanse mellom arbeidslinja og familielinja. Dessuten kan vi gjøre mer for å legge til rette for at flere kan velge å få så mange barn som de ønsker seg.

Skrote tredelingen

KrF vil fjerne den rigide tredelingen av foreldrepermisjonen, som blant annet har medført at nesten halvparten av alle mødre tar ut ulønnet permisjon i etterkant av permisjonsperioden. KrF ønsker å gå tilbake til en ordning med 10 uker til mor og 10 uker til far, og dermed vil en større del av permisjonen bli opp til familiene å prioritere fritt.

Økt barnetrygd og dobbel barnetrygd for det tredje barnet

Barnetrygden er avgjørende for familienes valgfrihet og økonomiske trygghet og det viktigste virkemiddelet for å bekjempe barnefattigdom. I Norge fikk vi 12 400 færre fattige barn her i landet fra 2020 til 2022, fordi KrF fikk gjennomslag for å øke barnetrygden for første gang på 20 år. Tidligere hadde de yngste barna størst sannsynlighet for å vokse opp i fattigdom, slik er det ikke lenger. Det er viktig, fordi økonomisk utrygghet for familiene gir størst negative utslag for barns utvikling i deres yngste og mest sårbare alder.

I en tid med høye priser og renter er det av stor betydning å styrke barnetrygden ytterligere for å trygge familienes økonomi og hindre ny vekst i tallet på fattige barn. Derfor foreslår KrF å øke barnetrygden til 2000 kroner per måned for barn under seks år og å prisjustere barnetrygden for barn over seks.

Dessuten foreslår vi i dette budsjettet en helt ny og stor satsing på dobbel barnetrygd for barn nr. tre og utover. Årsaken er at marginalkostnaden for det tredje barnet er mye høyere enn for det andre, særlig på grunn av boligkostnader. Frankrike har Europas høyeste fødselstall, og forskning derfra tyder på at dette grepet er et av de familiepolitiske tiltakene som bidrar mest til landets høye fødselstall og til at familiene i større grad kan få så mange barn de ønsker.

Tid til det viktigste

Norge styrer mot en kraftig forgubbing av samfunnet. Dersom fødselstallet holder seg så lavt som nå, vil vi kunne være 400 000 færre nordmenn i 2100. Økte fødselstall vil ikke bedre forsørgerbyrden før på lang sikt, men det vil gi en bedre balanse mellom aldersgrupper.

En god aldersbalanse er viktig for å sikre politisk balanse mellom hensynet til barn og unges fremtid og nåtiden, som er særlig viktig for eldre. En aldrende befolkning betyr trolig også et samfunn med mindre kreativitet og innovasjon og svekket forsvarsevne.

Foreldrepenger for alle på minst 3G

Vi må rette opp i uretten i at unge studenter og andre som har vært lite i arbeid ikke har rett på foreldrepenger hvis de får barn. I dag får disse familiene et engangsbeløp på i overkant av 90.000 kroner, mens de som har rukket å tjene opp rettigheter kan få 745 000 kr (6G).

KrF foreslår i dette budsjettet en minsteytelse på 3G, eller drøyt 370 000 kroner. Samtidig vil vi legge om ordningen slik at alle får månedlige utbetalinger. Dette vil en kraftig økonomisk forbedring for familier med svak økonomi i det første, avgjørende leveåret for barna. Det vil gjøre det lettere økonomisk å bære frem barnet og redusere aborttallene.

Vi foreslår samtidig en kraftig økning i studiestøtten for studenter med barn til 2G og 12 måneder per år.

Tid til det viktigste

Kontantstøtte

Dagens regjering har valgt å kutte i lengden på kontantstøtteordningen. Et slik kutt gjør tid med eget barn til et privilegium reservert for de som har råd til det. Det hjelper heller ikke at satsen har stått stille på 7500 kroner per måned i mange år med til dels betydelig prisvekst.

KrF foreslår å reversere kuttene på tre måneder i kontantstøtteperioden og øke satsen til 10 000 kroner per måned, for å gi alle småbarnsforeldre retten til å selv bestemme over sin situasjon.

Fritidskort over hele landet

KrF foreslår å innføre fritidskortordningen i alle landets kommuner fra 1. august 2025. Det vil si at alle barn mellom 6 og 18 år får 2000 kroner til bruk på en fritidsaktivitet. Ordningen sikrer at alle barn kan delta i fritidsaktiviteter uavhengig av foreldrenes økonomi.

I tillegg til å inkludere og aktivisere barn, vil ordningen bidra til å utvikle frivillig sektor – idrett, kulturliv, lag og organisasjoner. Å rulle ut ordningen i alle kommuner vil koste om lag 860 mill. kroner fra 1.august 2025.

«KrF har tillit til familiene og vil gi dem økt valgfrihet, både for når de vil ha barn, hvor mange barn de ønsker å ha og når de vil sende barna i barnehage.»

Et kvalitetsløft i skolen

KrF foreslår kortere skoledager som kan finansiere høyere lærerlønninger, mer tid for lærerne til å se elevene og flere trykte lærebøker. Sammen med førskole for seksåringene med mye frilek, vil KrF-skolen gi barna mer læring og glede.

Skolen skal danne og utdanne, men akkurat nå er det usikkert om vi lykkes med noen av delene. Ferdighetene i norsk, matte og naturfag falt til OECD-snittet, og til bunns i Norden, hvis vi ser bort fra Island. En av tre gutter og en av fem jenter leser kritisk dårlig etter endt grunnskole. Elevenes motivasjon har falt, det samme har foreldrenes støtte til barnas læring. Mobbing, skolevegring og ADHD-diagnoser øker.

«Vi trenger en skole på barnas premisser, som prioriterer kvalitet foran kvantitet.»

Kortere skoledager

Norske barn har fått hele to år lengre skolegang siden 1996, uten at noen kan vise til økt læringsutbytte. Det er ingen sammenheng mellom lange skoledager og mer læring på tvers av land i OECD-landene. Tvert imot, lange skoledager krever ressurser som går på bekostning av kvalitet. OECD anbefaler å investere i kvalitet i læringsopplevelsen, fremfor kvantitet.

- Finland har nesten en halvtime kortere skoledag i grunnskolen og et høyere læringsutbytte enn oss.
- Estland har også nesten en halvtime kortere skoledag i grunnskolen og de beste PISA-resultatene i Europa.

Norge bør la seg inspirere av OECD, Finland og Estland, og organisere skolen mer etter hvordan barn lærer og utvikler seg. Vi vil ha førskole for seksåringene med mye frilek og generelt kortere skoledager i grunnskolen. Når vi reduserer timetallet til finsk nivå og øker SFO-tiden tilsvarende frigjør dette 5,9 mrd. kroner. Vi vil innfase dette over to år og starte til høsten. I tillegg vil vi spare 1,9 mrd. kroner på å fjerne gratis SFO i barneskolen for husholdninger med inntekt over 2 mill. kroner.

Høyere lærerlønninger

Norske lærere holder høy kvalitet, men mange dyktige lærere slutter og søkningen til lærerutdanningen er svært lav. Noe av dette handler om lønn.

I dag er lærerlønningene i grunnskole og videregående bare hhv. 77 og 84 pst. av lønnen til yrkesgrupper med tilsvarende utdanning. Ikke bare er dette mye lavere enn lærerlønningene i Finland på hhv. 92 og 107 pst. og lavest i Norden. Det er også betydelig lavere enn snittet for lærerlønninger i OECD på hhv. 89 og 95 pst. og blant de laveste i hele Europa. Kun i Italia, Hellas, Slovakia og Ungarn har lærerne mindre konkurransedyktige lønninger enn i oljerike Norge.

Vi mener tiden er inne for et stortingsforlik som øker lærerlønningene. Vi vil foreslå 50 000 kroner ekstra per lærer, der staten bevilger de om lag 7 mrd. kronene som trengs til kommunene. På samme måte som med timetallskuttet, foreslår vi å fase inn dette over to år og starte med en lønnsøkning på 25 000 kroner fra neste høst.

Førskole med mye frilek for seksåringene

KrF vil innføre førskole for seksåringene med mye frilek og ha skolestart først ved fylte syv år, slik Danmark og Finland har. Forskning viser at mer frilek for seksåringene vil gi barna glede og mestring her og nå, og på sikt mer læring og lærelyst og bedre psykisk helse.

Frilek utvikler barnas indre motivasjon og gjør dem bedre i stand til å takle den formelle læringen utover i skoleløpet. Seksårsreformen, som stortingsflertallet vedtok mot KrF stemmer, har fratatt seksåringene mye av frileken og gjort at de har mistet noe av sin naturlige utvikling som lærerlystne og nysgjerrige mennesker.

Tid til det viktigste

Da er det ikke rart at vi i dag ser økning i ADHD-diagnoser, skolevegning, lavere motivasjon og mindre læring.

Mer tid for lærerne til å se elevene

Læreryrket må også være intellektuelt attraktivt. Når OECD spør unge hvorfor de ønsker å bli lærer, svarer de at de vil bety en forskjell i barns liv. Vi glemmer ofte dette, og tenker at læring er noe som bare overleveres. Men læring er en sosial og relasjonell opplevelse, understreker OECDs utdanningsdirektør Andreas Schleicher. «Kvalitet avhenger av å rekruttere, beholde og utvikle dyktige mennesker, og gi disse menneskene gode muligheter til å arbeide utenfor klasserommet», sier han.

Norske barneskolelærere har den lengste undervisningstiden i Norden. På barne- og ungdomstrinnet er undervisningstiden nesten to timer lenger per uke enn i Finland. KrF vil redusere kontaktlærernes undervisningstid med to timer per uke fra neste høst, for å gi dem mer tid til å skape relasjoner med elever og foreldre, og til å drøfte undervisningen med kollegaer.

Flere trykte lærebøker og styrking av skolebibliotekene

I tillegg vil vi ha en satsing på trykte lærebøker på til sammen 1,5 mrd. kroner over tre år, og en betydelig styrking av skolebibliotekene med 100 mill. kroner neste år. Dette er nødvendig for å styrke lesing og leseglede og redusere forstyrrelser fra digitale enheter

A photograph of a woman with grey hair and glasses, wearing a grey sweater and a red apron, smiling as she kneads a large ball of dough on a wooden surface. A young child with blonde hair, wearing a red shirt, is also kneading the dough. The background shows a kitchen with white cabinets and a window with warm, bokeh lights. A yellow text box is overlaid on the image.

En eldreomsorg for hele mennesket

Med en stadig aldrende befolkning er det behov for en storstilt satsning på eldreomsorgen. Dette innebærer både økonomiske investeringer og politiske tiltak for å sikre en verdig alderdom for alle. Med en stadig aldrende befolkning står vi overfor betydelige utfordringer, men også muligheter til å forbedre og skape bedre omsorgstjenester.

Husbanklån for eldre

Vi foreslår vi å øke lånerammen for Husbanken for å gjøre det mulig for eldre å få husbanklån. Mange eldre i distriktene eier hus som ikke er like verdifulle som leilighetene i mer sentrale områder. Dette tiltaket vil bidra til at flere eldre kan bo trygt og komfortabelt i nærheten av nødvendige tjenester og fasiliteter, samtidig som det fremmer et mer inkluderende og tilgjengelig lokalsamfunn

Flere heldøgnsomsorgsplasser

Den største satsningen innen eldreomsorgen er å opprette 1000 flere heldøgnsomsorgsplasser. Dette er nødvendig for å møte det økende behovet for omsorgstjenester blant eldre. Samtidig er det å investere i eldreomsorgen et samfunnsansvar som vil komme både nåværende og fremtidige generasjoner til gode.

Økt pensjon for enslige minstepensjonister

For å bedre økonomien til enslige minstepensjonister, foreslår KrF en økning i pensjonen med 12000 kroner. Dette tiltaket er ment å gi en mer verdig og trygg alderdom. En økning i pensjonen vil gi enslige minstepensjonister bedre økonomisk trygghet og mulighet til å dekke nødvendige utgifter.

Gjenoppretting av eldreombudet

KrF foreslår å gjenopprette eldreombudet for å sikre at eldre har en egen vakthund som kjemper for deres rettigheter og interesser. Dette er spesielt viktig i en tid hvor antallet eldre øker at har en reell talsperson, som sørger for at deres stemme blir hørt i politiske beslutningsprosesser.

Styrking av heistilskuddet

For å sikre at eldre kan bo lengre hjemme, er det nødvendig med tiltak som gjør hverdagen enklere og tryggere. Et av disse tiltakene er å styrke heistilskuddet, slik at flere boliger kan tilpasses og eldre opprettholde sin selvstendighet for å bo hjemme lengre.

En helsepolitikk for alle

KrF prioriterer flere tiltak for å styrke helsevesenet, inkludert flere leger, rask psykisk helsehjelp, og en helhetlig svangerskaps- og barselpolitikk. I tillegg fremmer KrF et mangfold av aktører i helsetilbudet, hvor ideelle aktører spiller en viktig rolle. Gjennom samarbeid og stabil finansiering ønsker KrF å sikre kvalitetshelsetjenester for alle.

Ideelle aktører i rusomsorgen

KrF ønsker et mangfold av aktører i helsetilbudet, hvor ideelle aktører spiller en grunnleggende rolle. KrF prioriterer midler til drift av gatehospitalene i Oslo og Bergen, samt opprettelse av nye gatehospitaller i Trondheim og Kristiansand. KrF satser på midler til heldøgns plasser i den ideelle rusomsorgen, som nå er truet av nedleggelser. Dette er avgjørende for å sikre at personer med rusproblemer får den hjelpen de trenger.

«KrF mener at vi som samfunn og fellesskap skal stille opp for hverandre i sårbare faser. En slik sårbar fase er når sykdom rammer.»

Styrke psykisk helsehjelp

I tillegg styrker KrF ordningen Rask psykisk helsehjelp og arbeider for å utvide tilbudet i flere kommuner. Dette er et viktig tiltak for å gi rask, lavterskel hjelp til personer som opplever psykiske helseutfordringer, slik at de kan få den støtten og veiledningen de trenger.

Bedre oppfølging etter fødsel

KrF prioriterer også en helhetlig tilnærming til svangerskaps- og barselomsorg. Vi mener at alle kvinner skal få den støtten de trenger før, under og etter fødsel. For å styrke oppfølgingen etter fødselen prioriterer vi tilbud om fysioterapi, Ammehjelpen og Amathea. På denne måten ønsker vi å sikre en god helse for både mor og barn, samt en trygg start på familielivet.

Flere LIS1-stillinger

KrF ser behovet for flere leger i det norske helsevesenet og vil derfor opprette 100 nye LIS1-stillinger. Disse stillingene er avgjørende for at leger i spesialisering kan få den praksis og erfaring de trenger for å komme videre i utdanningsløpet. Med flere LIS1-stillinger kan vi styrke hele helsesystemet, redusere presset på dagens leger og sikre bedre helsetjenester for befolkningen.

Bedre folkehelse gjennom målrettede avgiftstiltak

KrF foreslår å øke avgiftene på usunne varer som alkohol, tobakk og sukkerholdige produkter for å forebygge sykdommer, redusere samfunnets kostnader og styrke statens inntekter. Alkohol har blitt stadig billigere de siste 25 årene i forhold til kjøpekraft, og forskning viser at økte priser kan redusere skadelig alkoholforbruk og forebygge dødsfall. Derfor vil KrF øke alkoholavgiftene til det nivået som ble anbefalt av Særagiftsutvalget i 2008, og halvere innførselskvoten for alkohol for å redusere forbruk, grensehandel og miljøbelastning.

Når det gjelder tobakk, anbefaler WHO høyere avgifter for å redusere forbruket, og KrF foreslår å reversere lettelsene i snusavgiften fra 2021 og øke tobakksavgiftene med 10 %.

På sukkerområdet vil KrF gjeninnføre avgiften på sjokolade og sukkervarer fra 2020 og innføre en gradert avgift basert på sukkerinnhold i alkoholfrie drikker. Disse tiltakene er evidensbaserte og vil ikke bare styrke folkehelsen, men også bidra positivt til statens inntekter og klimamål.

Bærekraftig

verdiskaping

Skattelettelser for økt verdiskaping

KrF er opptatt av å legge til rette for økt norsk verdiskaping. Formuesskatten på arbeidende kapital er en skatt på norsk eierskap, som betales uavhengig av overskudd og som fører til at mange norske eiere må ta ut penger av bedriften for å betale skatten. KrF mener at formuesskatten på arbeidende kapital er et hinder for nyskaping og vekst.

Mange bedriftseierne som har flyttet til Sveits peker på den norske formuesskatten som årsak til flyttingen.

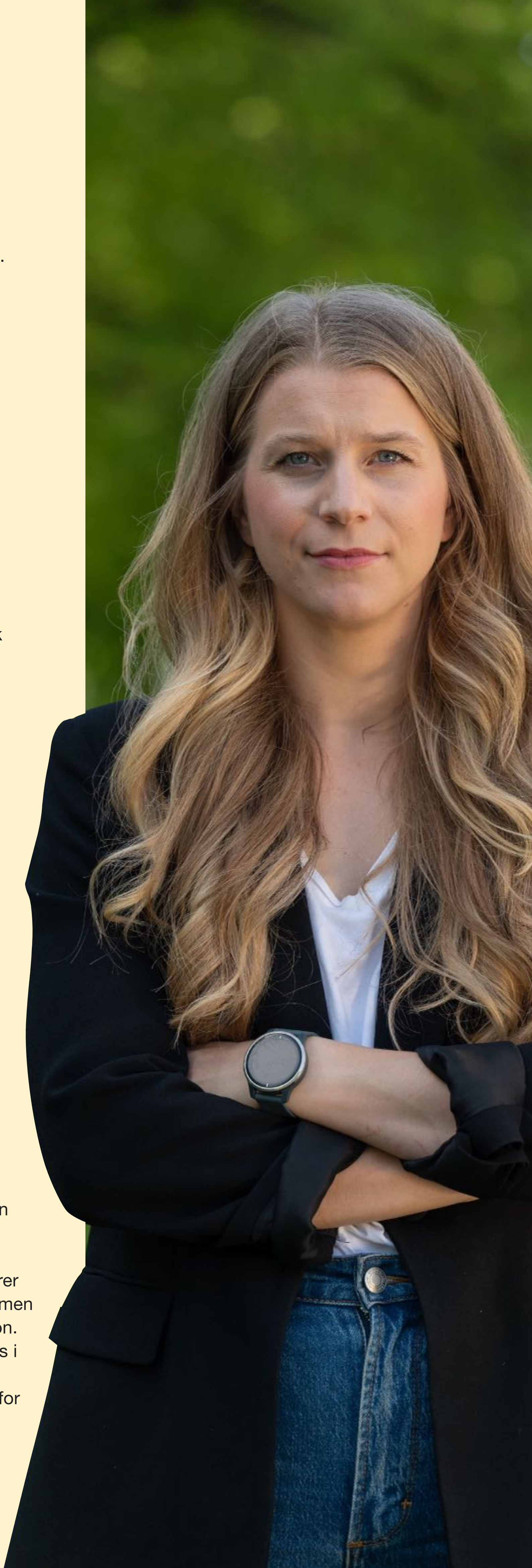
KrF foreslår å redusere verdsettelsen av aksjer, næringseiendom og driftsmidler til 60 pst. Det betyr en lettelse i formuesskatten på arbeidende kapital på 4,3 mrd. kroner, eller et kutt på om lag en fjerdedel av skatten. Vi foreslår samtidig å øke formuesskatten på dyre boliger ved å fjerne verdsettelsesrabatten for boliger med verdi over 8 mill. kroner. Vi foreslår også å innføre et tak i rentefradraget i inntektsskatten for privat gjeld på 60 G, slik at gjeld over dette nivået ikke lenger omfattes av rentefradraget.

Dermed blir det mer lønnsomt å investere i næringsvirksomhet og arbeidsplasser i hele landet, sammenlignet med bolig. Det er spesielt viktig i en tid der petroleumsinntektene etter hvert faller, og det er behov for å omstille økonomien til nye næringer.

Hensynet til nyskaping er også begrunnelsen for at vi går imot regjeringens forslag til utflyttingsskatt. Vi tror den vil virke mot sin hensikt og fremskynde utflytting, snarere enn det motsatte.

«Mer forutsigbare rammer for næringslivet»

Vi foreslår å redusere effektiv skattesats i grunnrenteskatten på havbruk til 20 pst. og å fjerne normpriserådet. Dette innebærer en påløpt lettelse på om lag 1 mrd. kroner. Skatteøkningene i inntektsskatten og formuesskatten berører kun de som har høye inntekter, høy gjeld (som henger sammen med et høyt inntektsnivå) og som er i formuesskatteposisjon. Lettelsen i formuesskatten på arbeidende kapital motsvares i en viss grad av økningen i formuesskatten på dyre boliger, mens økningen i trinnskatt og fjerningen av rentefradraget for gjeld over 60 G betyr økt skatt for personer med høye inntekter.

Samferdsel

Trygge og gode transportårer, både på vei og bane, er viktig i hverdagen til folk flest og grunnlaget for næringslivets verdiskaping i både by og bygd.

Uten pålitelige og sikre transportløsninger stopper samfunnet opp. For KrF er det en prioritert oppgave å sørge for at veinettet og kollektivtransporten møter både dagens behov og fremtidens utfordringer. Fylkesveiene utgjør en vesentlig del av veinettet der folk bor og beveger seg daglig. For å bedre sikkerheten og sikre framkommelighet har KrF foreslått å bevilge 1 milliard kroner til blant annet rassikring av fylkesveier, noe som vil gi økt trygghet og stabilitet for lokalsamfunn og næringstransport.

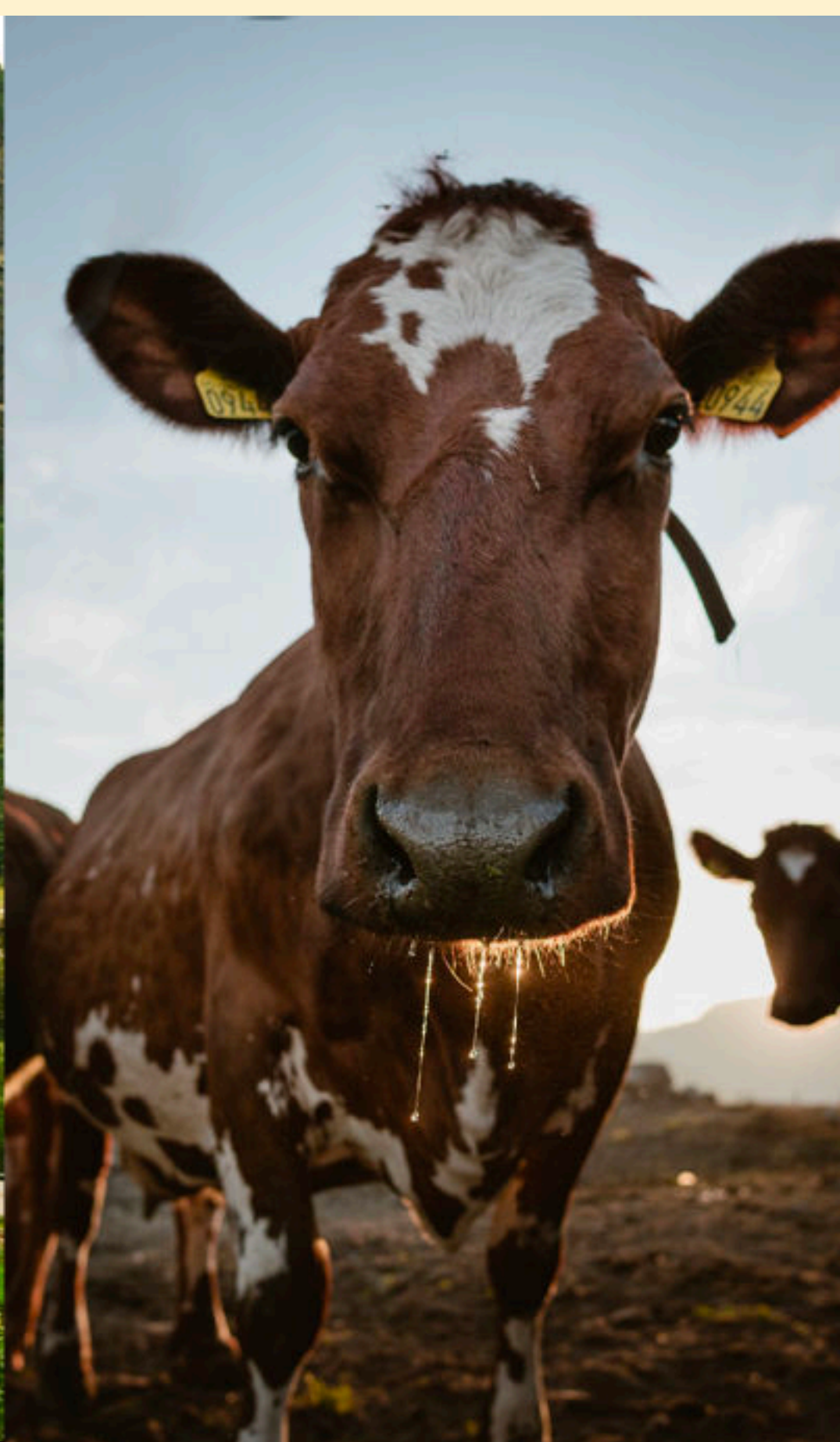
I tillegg styrker vi utbyggingen av viktige riksveiprosjekter gjennom en økning på 325 millioner kroner til Nye Veier. Når det gjelder jernbane, er det avgjørende å holde tempoet oppe i utbyggingen av fremtidens løsninger. KrF foreslår derfor å opprettholde fremdriften i utbyggingen av Ringeriksbanen og Vestfoldbanen i 2025. Dette er to prosjekter som både vil redusere reisetid og knytte regioner tettere sammen.

Det skal være trygt for barn å ferdes i og rundt trafikken, enten de går, sykler, eller blir kjørt til skole og fritidsaktiviteter. Derfor foreslår vi å øremerke 50 millioner kroner til Barnas Transportplan, som skal bidra til trafikksikkerhetstiltak og trygge skoleveier i hele landet.

Klima

Det er klart at Norge må gjøre betydelige tiltak for å kutte utslippene nok til å nå målet om 55 % kutt innen 2030. Regjeringen klarer ikke å sannsynliggjøre i sitt klimabudsjett at deres politikk i dag vil klare å kutte 55 % innen 2030. KrF ønsker derfor å gjøre ytterligere grep for å få ned klimagassutslippene enda mer allerede i 2025. Dette gjør at KrFs budsjett vil kutte om lag 500 000 tonn CO2 mer enn regjeringspartiene. Dette gjøres gjennom satsinger på flere felt. En del av tiltakene i vårt budsjett vil allerede gi reduksjon i 2025, men mange vil bruke noen år på å bli effektive.

For å få folk og bedrifter med på klimaomstillingen må det bli enklere å ta klimavennlige valg. Det er også et viktig prinsipp at utslipper skal betale. KrF stimulerer gjennom vårt budsjett til dette gjennom satsingene våre, samt at vi øker CO2-avgiften.

The background image is a scenic landscape. In the foreground, two white sheep with yellow ear tags stand on a grassy slope. To the right, a portion of a wooden building with a dark roof is visible. The middle ground is filled with green trees and shrubs. In the background, majestic mountains with patches of snow rise against a cloudy sky. A large, faint, stylized leaf graphic is overlaid on the right side of the image.

Grønn omstilling

Mens vridende skatter gir en mindre effektiv bruk av ressurser i økonomien og grunnrenteskatter i utgangspunktet virker nøytralt, gir godt utformede miljø- og helseavgifter mer effektiv ressursbruk. Årsaken er at samfunnsøkonomiske kostnader knyttet til bruken av miljø- og helseskadelige produkter, som uten avgifter ikke gjenspeiles i prisene, kan bli priset inn og dermed bidra til lavere forbruk.

Det haster å gjennomføre tiltak for å redusere klimautslippene. CO₂-avgifter og -kvoter er de mest effektive virkemidlene for å nå klimamålene. Derfor foreslår vi en økning i CO₂-avgiften på 20 pst. ut over regjeringens forslag. Det vil redusere utslippene med om lag 200 000 tonn CO₂ på mellomlang sikt, ifølge Finansdepartementet. I tråd med økningen i CO₂-avgiften foreslår vi å øke HFK/PFK-avgiften med 20 pst.

Tryg

"KrF mener at trygghet er en forutsetning for et trygt samfunn. KrF mener at trygghet er en forutsetning for et trygt samfunn. KrF mener at trygghet er en forutsetning for et trygt samfunn."

Trygghet i hverdagen

KrF mener at trygghet og rettferdighet må være kjernen i samfunnets arbeid mot kriminalitet. Gjennom styrket politi, forebygging, rettferdig straffeprosess og et fokus på rehabilitering, kan vi bygge et samfunn som beskytter og ivaretar både ofre og fremtidige generasjoner."

Ruste opp gjerdet rundt landet

KrF ser med alvor på den økte narkotikasmuglingen mot Norge, og vi mener det er på høy tid å styrke gjerdet rundt landet. Vi har en av verdens lengste kystlinjer, over 70 grenseoverganger til Sverige, og en internasjonal situasjon der smuglernetverk retter seg mot Norge ettersom EU-land øker grensekontrollen. I motsetning har Norge over flere år nedbemannet tollvesenet, og smuglere har fått fritt leide inn i landet.

Vårt alternative budsjett foreslår nødvendige tiltak for å stoppe den frie flyten av rus inn i landet: vi vil få tollernes båter ut på havet igjen, sikre skannere ved Østlandets havner, og sørge for at man ser tollere – gjerne med narkohunder – ved alle utenlandsreiser. Vi kan ikke vente til situasjonen eskalerer ytterligere; det er nå vi må handle for å sikre samfunnet.

Bekjempe overgrep mot barn på nett

Kampen mot vold og overgrep mot barn har vært og er viktig for KrF. Dessverre ser vi flere og flere alvorlige overgrepssaker som skjer på nett. Antall ofre er ofte svært høyt da gjerningspersonen kan nå flere gjennom blant annet sosiale media. Tidligere har satsninger som Spiderweb ført til over 100 domfellelser, på kun fire år. KrF mener en nedleggelse av slike prosjekter er feil vei å gå, og at det i stedet bør være spesialiserte miljø med søkelys på slike saker i alle politidistrikt i landet. Dette er et avgjørende arbeid som må fortsette å prioriteres for å sikre barn og unges trygghet på nett.

"KrF vil sikre Norges trygghet ved å styrke beskyttelsen mot kriminalitet, satse på forebyggende tiltak og bygge opp et rettssystem som fremmer trygghet og gir mennesker en ny sjanse."

Bekjempe organisert kriminalitet

Ifølge Kripos har trusselen fra organisert kriminalitet i Norge har aldri vært høyere, og den er økende. En ser i økende grad at kriminelle nettverk samarbeider med hverandre. Det må tas på største alvor. Politiet er tydelig på at rusmidler er den finansielle driveren til kriminaliteten en ser. For å kunne bekjempe nettverkene må det derfor både sikres tilstrekkelig finansiering til Kripos sitt etterretningsarbeid, samt tollvesenet og politiet sitt arbeid i feltet. KrF prioriterer derfor å ansette 200 politistudenter og tollere for å intensivere innsatsen mot gjengkriminalitet og øke politiets og tollvesenets synlighet og beredskap. Dette er avgjørende for å ta tilbake kontrollen og svekke de kriminelle nettverkene.

KrF satser også på spesifikke tiltak for å bekjempe nettverkene. Vi setter av penger for å videreføre KFUKs avhopperprogram, fordi vi vet at det er en liten sum penger som gir store resultater. Det handler om å gi mennesker en vei ut av kriminalitet og spare samfunnet enorme kostnader. Forebygging handler ikke bare om politi – det handler om å investere i løsninger som faktisk virker.

Styrke kriminalomsorgen

KrF vil styrke kriminalomsorgen ved å øke bevilgningen med 100 millioner kroner. Dette vil gi bedre muligheter for å utvide og forbedre rehabiliteringstiltakene i norske fengsler, slik at innsatte kan få den støtten de trenger. Med en sterkere kriminalomsorg kan vi legge til rette for meningsfylte aktiviteter, tilgang til utdanning og yrkesopplæring, og psykisk helsehjelp.

Vårt mål er å skape et rettssystem som ikke bare straffer, men som også gir den innsatte en reell mulighet til å komme tilbake til samfunnet. Gjennom en satsing på rehabilitering kan vi redusere risikoen for tilbakefall, noe som gagner både den enkelte og samfunnet som helhet.

***"Alle fortjener et trygt
nærmiljø, gode oppvekstvilkår
og en fremtid fri fra
kriminalitet og utrygghet."***

Skatt

KrF er opptatt av at skatter og avgifter i minst mulig grad skal hemme verdiskaping og sysselsetting, samtidig som de skal finansiere velferd og bidra til fordeling. Vi vil ha skattelettelser som gjør at bedriftene og eierne sitter igjen med mer til å investere for, fremfor statlige subsidieordninger. Vi prioriterer effektivitetsfremmende miljø- og helseavgifter, slik at finansieringsbehovet fra vridende skatter som svekker verdiskaping og sysselsetting blir redusert.

Fjerne skatt på arbeidene kapital

KrF er opptatt av å legge til rette for økt norsk verdiskaping. Formuesskatten på arbeidende kapital er en skatt på norsk eierskap, som betales uavhengig av overskudd og som fører til at mange norske eiere må ta ut penger av bedriften for å betale skatten. KrF mener at formuesskatten på arbeidende kapital er et hinder for nyskaping og vekst.

Mange bedriftseierne som har flyttet til Sveits peker på den norske formuesskatten som årsak til flyttingen.

KrF foreslår å redusere verdsettelsen av aksjer, næringseiendom og driftsmidler til 60 pst. Det betyr en lettelse i formuesskatten på arbeidende kapital på 4,3 mrd. kroner, eller et kutt på om lag en fjerdedel av skatten.

Vi foreslår samtidig å øke formuesskatten på dyre boliger ved å fjerne verdsettelsesrabatten for boliger med verdi over 8 mill. kroner. Vi foreslår også å innføre et tak i rentefradraget i inntektsskatten for privat gjeld på 60 G, slik at gjeld over dette nivået ikke lenger omfattes av rentefradraget.

Dermed blir det mer lønnsomt å investere i næringsvirksomhet og arbeidsplasser i hele landet, sammenlignet med bolig. Det er spesielt viktig i en tid der petroleumsinntektene etter hvert faller, og det er behov for å omstille økonomien til nye næringer.

Hensynet til nyskaping er også begrunnelsen for at vi går imot regjeringens forslag til utflyttingsskatt. Vi tror den vil virke mot sin hensikt og fremskynde utflytting, snarere enn det motsatte.

Vi foreslår å redusere effektiv skattesats i grunnrenteskatten på havbruk til 20 pst. og å fjerne normpriserådet. Dette innebærer en påløpt lettelse på om lag 1 mrd. kroner.

Skatteøkningene i inntektsskatten og formuesskatten berører kun de som har høye inntekter, høy gjeld (som henger sammen med et høyt inntektsnivå) og som er i formuesskatteposisjon. Lettelsen i formuesskatten på arbeidende kapital motsvares i en viss grad av økningen i formuesskatten på dyre boliger, mens økningen i trinnskatt og fjerningen av rentefradraget for gjeld over 60 G betyr økt skatt for personer med høye inntekter.

Skattelettelser for familiene

KrF mener at barnefamiliers kostnader ved å ha barn skal reflekteres i skattesystemet gjennom større skattefradrag. Foreldrefradraget gis i dag for barn under 12 år basert på kostnader til særlig barnehage og SFO. I takt med at foreldrebetalingen i barnehage og SFO har gått ned nylig, har fradragets verdi for familiene falt.

Derfor foreslår KrF å forenkle fradraget slik at det gis for alle barn under 12 år uten krav til kostnader eller dokumentasjon.

Videre foreslår vi å øke fradraget fra dagens 25 000 kroner for første barn og 15 000 kroner barn nr. to og utover, til 50 000 kroner for første og andre barn og 100 000 kroner for barn nr. tre og utover.

Høyere sats for barn nr. tre og utover er inspirert av Frankrike og begrunnet med at familienes marginalkostnad ved det tredje barnet er mye høyere enn for barn nr. to, særlig med tanke på boligutgifter. Frankrike har Europas høyeste fødselsrate, og forskning derfra tyder på at dette grepet, sammen med dobbel barnetrygd for barn nr. tre og utover, er de familiepolitiske tiltakene som bidrar mest til landets høye fødselstall.

En mer sosial strømstøtte

Dette medlem viser til at strøm er et nødvendighetsgode, og at høye strømpriser rammer de som har lave inntekter hardest. Kristelig Folkeparti foreslår i sitt alternative statsbudsjett en utvidelse av den ekstraordinære strømstøtteordningen til å gjelde 100 pst. kompensasjon for priser over 50 øre per kWt for husholdningene. Denne støtten kan regnes som en negativ skatt og en betydelig skattelette på 6,3 mrd. kroner.

For å sikre inndekning og for å unngå at vi gir unødig stor støtte til husholdninger med høye inntekter, foreslår KrF en midlertidig økning i trinnskatten for inntekter over 1 mill. kroner på 2,3 prosentenheter i trinn 4 og 5. De som trenger det, vil få mer støtte, mens de som har mest, vil sitte igjen med mindre.

Andre forslag

Til slutt foreslår vi å øke skattefradraget for gaver til frivillige organisasjoner til 50 000 kroner. Regjeringen halverte fradraget til 25 000 kroner, til tross for at dette rammer frivillige organisasjoner og givere med lave og vanlige inntekter.»

Bedre folkehelse gjennom målrettede avgiftstiltak

KrF foreslår å gjøre usunne varer dyrere for å forebygge sykdommer, i tråd med anbefalinger fra Verdens helseorganisasjon (WHO).

Økte avgifter på alkohol, tobakk og sukkerholdige produkter er effektive tiltak for å redusere forbruk og bedre folkehelsen, samtidig som de styrker statens inntekter og reduserer samfunnets kostnader.

Alkohol

Alkohol har blitt stadig billigere i Norge de siste 25 årene når man justerer for kjøpekraft. Ifølge OECD vil en prisøkning på 10 % redusere skadelig alkoholforbruk med 1,7–2,4 % for menn og 2,4–3,4 % for kvinner. Folkehelseinstituttet (FHI) anslår at en 5 % økning i alkoholpris kan forebygge 100 dødsfall årlig.

Vi foreslår å øke alkoholavgiftene til det nivået Særavgiftsutvalget anbefalte i 2008 (NOU 2007:8), justert for prisstigning. Dette vil bidra til at alkoholens reelle kostnader for samfunnet reflekteres bedre i prisen, redusere skadelig forbruk og styrke folkehelsen over tid.

I tillegg foreslår KrF å halvere innførselskvoten for alkohol. Dagens kvoter øker tilgjengeligheten, forbruket og de samfunnsøkonomiske kostnadene. Taxfree-salg på flyplasser og muligheten for ferger til å kjøpe varer uten avgifter for videresalg gjør at fly- og fergeselskaper har lavere kostnader.

Dette fører til billigere billetter for passasjerene. Resultatet er at flere reiser, noe som igjen øker klimautslippene. Innstramning i kvotene vil gi en mer konsistent alkoholpolitikk, redusere grensehandel og bidra positivt til klima og miljø ved å dempe reiseaktiviteten som taxfree-salg oppmuntrer til.

Tobakk

Høye avgifter er WHO sitt mest anbefalte tiltak for å redusere tobakksforbruk. KrF foreslår derfor å reversere kuttet i snusavgiften fra statsbudsjettet i 2021 og øke avgiftene på øvrige tobakksvarer med 10 %. Dette vil redusere helseskadene knyttet til tobakksbruk og styrke statens inntekter.

Sukker

Helsemyndighetene anbefaler redusert sukkerinntak for å forebygge sykdom. De største kildene til tilsatt sukker i kosten er brus, saft og godteri.

For å redusere sukkerforbruket foreslår KrF å:

- Gjeninnføre avgiften på sjokolade og sukkervarer basert på 2020-satsene.
- Innføre en gradert avgift på sukkerinnhold i alkoholfrie drikkevarer, slik regjeringen Solberg foreslo i revidert nasjonalbudsjett for 2021.

Internasjonal utviklingspolitikk

Internasjonal solidaritet

KrF foreslår å øke bevilgningen til internasjonal utviklingsbistand med 4,5 milliarder kroner i sitt alternative budsjett.

Afrika

KrF foreslår å øke bevilgningen til Afrika sør for Sahara med 1,004 milliarder kroner. Global bistand til Afrika har blitt svekket som følge av Ukraina-krigen. Midlene rettes primært mot jobbskaping, ettersom regionen har en ung befolkning og et økende behov for arbeidsplasser.

KrF ønsker en sterkere fattigdomsorientering i bistanden, med fokus på partnerland som DR Kongo og Madagaskar.

Nødhjelp og matsikkerhet

Verden står overfor flere store kriser samtidig. Ukraina, Midtøsten, Sudan, DR Kongo, Burkina Faso, Myanmar, Mali, Niger, Honduras, Kamerun og Den sentralafrikanske republikk er alle eksempler på land og områder der millioner av innbyggere trenger humanitær hjelp. KrF foreslår en økning på 500 millioner kroner til nødhjelp og humanitær bistand.

Sult øker for femte året på rad, og FN estimerer at 600 millioner mennesker vil være kronisk underernærte innen 2030. Etter krigsherjingene i Sudan erklærte FN i sommer for første gang på syv år hungersnød. Krigen i Ukraina har bidratt til at mat- og gjødselpriser har skutt i været, noe som rammer utviklingsland hardest. I Afrika bruker nå husholdninger i snitt over halvparten av inntekten på mat, og 20 % av befolkningen sultet. KrF foreslår derfor å styrke Verdens matvareprogram (WFP) med 100 millioner kroner.

Midtøsten, med forsterket sårbarhet på grunn av krig og matmangel, prioriteres med en økning på 300 millioner kroner til regionbevilgningen. Regionens særlig store humanitære behov fremover gjør at oppbyggingen vil trenge mye støtte. Midlene skal rettes mot styrkede menneskerettigheter, bekjempelse av korrupsjon og jobbskaping.

Klimabistand

Kapitalinnskuddet på 750 millioner kroner til Klimainvesteringsfondet finansieres utenfor bistandsbudsjettet og regnes derfor ikke med i 1 % av BNI til bistand. Dette er viktig for å styrke satsingen på fornybar energi i utviklingsland. Ettersom fondets hovedfokus ikke er direkte rettet mot fattigdomsbekjempelse, er det hensiktsmessig å holde dette utenfor bistandsandelen.

Klimainvesteringsfondet, som ble etablert av KrF i regjering, investerer i utbygging av fornybar energi i utviklingsland. I fjor bidro fondets investeringer til å redusere utslipp med 8,5 millioner tonn CO₂-ekvivalenter årlig – tilsvarende 18 % av Norges årlige utslipp.

Videre foreslår KrF å flytte tapsavsetningen for den statlige garantiordningen for fornybar energi ut av bistandsbudsjettet. Regjeringen har i dag valgt å subsidiere garantipremier med en bistandsfinansiert tapsavsetning på 15 %, tilsvarende 375 millioner kroner. KrF mener dette er uhensiktsmessig og foreslår at tapsavsetningen i stedet finansieres av garantipremier fra garantimottakerne. Denne endringen vil øke garantirammen fra 5 til 25 milliarder kroner, takket være Norges AAA-kredittrating.

Helse og utdanning

Verden står midt i en global læringskrise, hvor 250 millioner barn ikke går på skole, og 9 av 10 barn i Afrika sør for Sahara ikke mestrer grunnleggende lesing. Siden regjeringsskiftet har Støre-regjeringen kuttet mer enn 1 milliard kroner til utdanning – tilsvarende over 1,5 millioner skoleplasser i de fattigste landene.

KrF mener utdanning er en nøkkelfaktor for samfunnsutvikling og barns fremtid. Derfor foreslår KrF å øke bevilgningen til utdanning med 1 milliard kroner. Utdanning er nødvendig for å satse på fremtidens ledere og må også sees i sammenheng med den store satsningen på jobbskaping i dette budsjettet på Det afrikanske kontinentet. På helseområdet foreslår KrF en økning på 300 millioner kroner utover regjeringens forslag, med fokus på ikke-smittsomme sykdommer og integrering av mental helse i primærhelsetjenesten i utviklingsland. I tillegg styrkes støtten til Verdens Helseorganisasjon (WHO) med 300 millioner kroner, der det i tillegg til kjernestøtte, skal settes særlig fokus på ikke-smittsomme sykdommer og pandemiberedskap.

Sivilt samfunn og FN-organisasjoner

Sivilt samfunn spiller en avgjørende rolle i å fremme utvikling og samfunnsendring. Et mangfoldig og dynamisk sivil samfunn er avgjørende for å fremme demokrati, menneskerettigheter og bekjempe korrupsjon. KrF foreslår å øke støtten til sivil samfunn med 400 millioner kroner.

FNs utviklingsprogram (UNDP) er en nøkkelaktør i helhetlig innsats i utviklingssammenhenger og en ledende institusjon i arbeidet for fattigdomsreduksjon og demokratiske styresett. Kjernestøtten til FNs utviklingsprogram (UNDP) styrkes med 150 millioner kroner. Pandemien har svekket barns rettigheter globalt, og UNICEF spiller en avgjørende rolle i arbeidet for å snu denne negative utviklingen. KrF foreslår derfor en økning på 350 millioner kroner i kjernestøtten til UNICEF.

Ukraina

Støtte til Ukraina i deres kamp mot Russlands invasjon må økes. Dette er en krig i våre nærområder, mot et av våre naboland. Utfallet kan ikke bare legge føringer for deres, men også Norges nære fremtid. Sikkerhetssituasjonen landet vårt nå står overfor er alvorlig, og bør derfor behandles alvorlig.

Regjeringen la først frem forslag til 15 milliarder kroner i støtte til Ukraina i 2025. KrF mente at dette var utilstrekkelig. Det foregår nå forhandlinger i stortinget om dette og det vises i den forbindelse til utfallet av disse forhandlingene. Kampen på bakken i Ukraina tilsier at norsk støtte må opp. Det er både riktig og nødvendig. Krigen utkjempes nå, og den kan vinnes eller tapes nå. Derfor må støtten også opp raskt.

Etter avtalen er utgangspunktet for norsk Ukraina-støtte at omlag halvparten av støtten til Ukraina skal gå til militære formål og den andre halvparten til sivile bistand. Denne todelingen mellom våpen og militær støtte er imidlertid bare et utgangspunkt, og avtalen er klar på at det er en fleksibilitet der. Det viktigste for Ukraina nå er flere og bedre våpen. I tillegg er det et poeng at den betydelige økningen ikke skal tappe det eksisterende bistandsbudsjettet, men være friske midler. KrF har vært åpen for at den klare hoveddelen i denne omgang er støtte til våpenproduksjon i Ukraina, men at det førende og avgjørende er Ukrainas behov.

KrF mener også at en økning i Ukrainastøtten burde romme de 4,1 mrd. til å dekke flyktningutgifter i Norge, slik at Norge ikke lenger blir nest største mottaker av norsk bistand, men i større grad gå til de mest fattige landene. Endelig innretning vil bli landet etter avtale mellom partiene som er en del av Nansenprogrammet.

Budsjettet i tall

Tallene er oppgitt i mill. kroner

Rammeområde 1: Statsforvaltning					
DFD	1530	36	Kunst i offentlige rom	-10,0	Utsettelse av enkelte investeringer
DFD	1531	45	Statsbygg, kgl. formål	-10,0	Noe mindre vedlikehold neste år
DFD	1533	45	Statsbygg vedlikehold	-10,0	Salg av Bankplassen 4, forutsetning om offentlig tilgjengelighet
KDD	2445	24	Statsbygg, inntekter	-500,0	Utsettelse av vedlikehold
KDD	2445	45	Statsbygg vedlikehold	-150,0	
SUM Rammeområde 1: Statsforvaltning				-680,0	

Rammeområde 2: Familie og forbruker					Bl.a. Godt samliv for førstegangsførelde
BFD	841	70 (NY)	Samlivskurs	30,0	
BFD	842	1	Familievern, Driftsutgifter	50,0	
BFD	842	70	Kirkens familieverntjeneste	25,0	Gjeninnføre 11 mnd kontantstøtte og øke satsen til 10 000 kr fra 1.8.2025
BFD	844	70	Kontantstøtte	200,0	Barn u. 6 år får 2000 kr per mnd, barn o. 6 år får prisjustert sats, dobbel barnetrygd (2000 kr) for barn nr. tre og utover, fra 1.6.2025
BFD	845	70	Barnetrygd	2417,0	Full utrulling av nasjonal ordning fra 1. august 2023
BFD	846	61	Fritidskort	864,0	
BFD	846	21	Forprosjekt, senter for barn og digitale medier	2,0	
BFD	883	60	Tilskudd til fredede og verneverdige kirkebygg	100,0	2048 mill. kr påløpt
BFD	2530	70	Utvide foreldrepermisjonen med fire uker	0,0	361 mill. kr påløpt
BFD	2530	70	Selvstendig uttaksrett for fedre, uavhengig av mors inntekt	0,0	Alle foreldre gis rett på foreldrepenger på minimum 3G fra 1.7.
BFD	2530	70	Foreldrepenger	388,0	
BFD	2530	70	Foreldrepenger	-14,0	Skrote tredelingen (gå tilbake til 10 uker for hver av foreldrene mv.)
BFD	2530	71	Engangsstønad	-308,0	Erstattes av foreldrepenger på min. 3G fra 1.7.
SUM Rammeområde 2: Familie og forbruker				3754,0	

Rammeområde 3: Kultur					
KUD	320	55	Kulturfondet	30,0	Innkjøp av nye, trykte bøker til skolebibliotekene
KUD	320	55	Kulturfondet	15,0	Bevilging til tidsskrift og kritikk i Kulturrådet
KUD	320	55	Kulturfondet	3,0	Prøveprøving for nasjonal innkjøpsordning av kritikk
KUD	320	55	Norsk kulturfond	-20,0	Omprioritering til innkjøp av trykte skolebøker
KUD	320	72	Kunstnerstipend mm	-5,0	
KUD	328	70	Det nasjonale museumsnettverket	-33,4	Nominell videreføring av bevilgningen til Nasjonalmuseet
KUD	334	50	Film- og dataspillformål Filmfondet	-50,0	Dataspill
KUD	334	78	Film- og dataspilltiltak	-10,0	Dataspill
KUD	351	72	Kjønns- og seksualitetsmanfold	-22,5	Nominell videreføring av Solberg-regjeringens nivå
KUD	351	72	Kjønns- og seksualitetsmanfold. Tilskudd til Rosa kompetanse	-0,7	Tilskudd til Rosa kompetanse
SUM Rammeområde 3: Kultur				-93,6	

Rammeområde 4: Utenriks					
UD	150	71	Verdens matvareprogram, WFP	100,0	
UD	150	70	Nødhjelp og humanitær bistand	500,0	
UD	152	70	Menneskerettigheter	100,0	Trosfrihet mv.
UD	153	71	FNs høykommissær for flyktninger	150,0	
UD	159	70	Midtøsten	300,0	
UD	159	75	Afrika	1004,0	Bistanden til Afrika svekkes globalt som følge av Ukraina-krigen. Økningen skal målrettes mot jobbskaping og entreprenørskap.
UD	160	70	Helse	300,0	Satsing på ikke-smittsomme sykdommer og mental helse mv.
UD	160	71	Verdens helseorganisasjon (WHO)	300,0	
UD	161	70	Utdanning	1000,0	
UD	161	73	Styresett og offentlige institusjoner	100,0	
UD	162	76	Norfund klimainvesteringsfond – risikokapital	250,0	
UD	162	96	Norfund klimainvesteringsfond – kapitalinnskudd: 750 mill. kr	750*	Under streken
UD	164	73	Sårbare grupper	300,0	Arbeid mot moderne slaveri og for mennesker med funksjonsnedsettelse mv.
UD	170	70	Sivilt samfunn	400,0	
UD	171	70	UNDP	150,0	
UD	171	71	UNICEF	350,0	
UD	115	22	Spesielle driftsutgifter, næringsfremme	-14,7	Ansvar for næringsfremme overføres til NFD
UD	115	70	Næringsfremme, kultur og informasjon	-20,0	
UD	115	71	Næringsfremme	-15,3	Ansvar for næringsfremme overføres til NFD
UD	162	72	Fornybar energi	-375,0	Foreslår heller å finansiere ordningen med garantipremier fra garantimottakerne
SUM Rammeområde 4: Utenriks				4879,0	

Rammeområde 5: Justis				
				Tiltak mot antismemittisme: Sikkerhetstiltak Jødisk museum, Oslo
JD	400	1 Politiet	4,5	
		Kriminalomsorgen		
JD	430	1	100,0	
JD	433	70 KFUK Forandringshuset	2,0	Øremerking avhopperprogrammet
JD	440	1 Politiet	130,0	Ansette 100 flere politifolk for å bekjempe gjengkriminalitet og øke forebyggende tilstedeværelse
JD	440	1 Politiet	50,0	Styrke Kripos på org.krim, menneskehandel og kapasitet for etterforsking av nettrelaterte overgrep
JD	440	1 Politiet	50,0	Sikre dedikerte team for etterforsking av nettrelaterte overgrep i hvert distrikt (som Spiderweb)
JD	440	70 Frivillige org	10,0	Bekjemping av menneskehandel og sosiale tiltak for prostituerte, bla Nadheim - Luras Hus
JD	440	1 Barnehusene	20,0	
JD	410	1 Ikke opprette nye tingretter	-50,3	
JD	430	1 Kriminalomsorgen	-55,0	Mer soning med fotlenke
JD	440	1 Politiet	-26,0	Omprioritering fra dyrepoliti til innsats mot gjengkriminalitet
JD	440	1 Politiet	-30,0	Antall kommunikasjons-medarbeidere reduseres med om lag en tredel
SUM Rammeområde 5: Justis			205,2	

Rammeområde 6:Innvandring, regional utvikling mv.				
KDD	567	Det mosaiske trossamfund i Oslo og Trondheim	1,4	Jødiske veivisere i midt- og nord-Norge i regi av DJST
DFD	1530	30 Grieg-akademiet	10,0	
KDD	2412	90 Husbanken	5000*	Økt låneramme. Under streken
AID	671	60 Integreringstilskudd	246,0	D. 1000 flere overføringsflyktninger
KDD	553	Regional- og distriktsutvikling	-54,3	Interreg (skjermer Arktis 2030)
		63 Interreg og Arktis 2030		
SUM Rammeområde 6:Innvandring, reg. utvikling			203,1	

Rammeområde 7: Arbeid og sosial					
AID	352	70	Helt med: Arbeidsinkludering for personer m. funksjonshemming	2,5	
AID	352	70	TV Bra: Utviklingshemmedes formidlingsarbeid, nasjonal ordning	10,0	
AID	605	1	500 flere VTA-plasser (adm)	19,6	
AID	605	1	Økt pensjon enslige minstepensjonister (adm)	2,5	
AID	634	77	500 flere VTA-plasser	53,9	
AID	2661	70	Grunnstøtte. Ytelser personer m. nedsatt funksjonsevne mv.	57,3	Prisjustere satsene
AID	2670	70	Økt pensjon for enslige minstepensjonister med 12000 kroner	619,0	Fra 1.5.2025
AID	605	1	NAV	-325,0	Ta ut midler til tillitsreformen og omprioritere til bl.a flere VTA-plasser
AID	612	1	SPK	-10,0	Mindreutgift pga. økt pensjon for enslige minstepensjonister
AID	1860	1	Havindustritilsynet	-165,0	Finansiere petroleumstilsynet med en sektoravgift betalt av selskapene, som Finanstilsynet
SUM Rammeområde 7: Arbeid og sosial				264,8	

Rammeområde 9: Næring					
NFD	905	80	Geoparker	5,0	
NFD	900	21	Prosjekter, oppdrag mv	-10,0	Utredningsmidler, NFD
NFD	909	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk	-264,0	Legger til grunn Solberg-regjeringens modell
NFD	940	70	Eksportfremme	-20,0	
NFD	2421	53	Grønn industrifinansiering, tapsavsetning	-1750,0	Prioriterer skattelettelser for næringslivet fremfor subsidieordninger
NFD	2421	74	Reiseliv	-100,0	
SUM Rammeområde 9: Næring				-2139,0	

Rammeområde 11: Landbruk					
LMD	1152	70	Bionova	100,0	Klimatiltak i landbruket og i andre bionæringer
SUM Rammeområde 11: Landbruk				100,0	

Rammeområde 12: Olje og energi					
ED	1800	1	Olje- og energidepartementet, drift	0,5	Gjennomføre INIR-rapport om kjernekraft
ED	1820	75	Stønad til husholdninger for ekstraordinære strømutfgifter	6300,0	Støtten økes til 100 pst. kompensasjon for priser o. 50 øre per kWh
ED	1820	22	Norges vassdrags- og energidirektorat Flom- og skredforebygging	30,0	
ED	1825	50	Enova, økt tilskudd til ENØK i bygg og husholdninger	200,0	
ED	1810	21	Norges vassdrags- og energidirektorat Spesielle driftsutgifter	-150,0	Geologisk kartlegging: Havbunnsmineraler
ED	1825	60	Energiltak i kommunale bygg	-100,0	Omprioritering til Enova, Klima- og energifondet
ED	1850	71	Petroleumsforskning	-100,0	
SUM Rammeområde 12: Olje og energi				6180,5	

Rammeområde 13: Miljø				
KLD	1400	76	Grønt landtransportprogram	3,0
KLD	1420	32	Frivillig skogvern	100,0
KLD	1420	61	Miljødirektoratet tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning	300,0 Økte tilskudd til lokale klimatiltak (Klimasats)
KLD	1420	80	Tilskudd til tiltak for å ta vare på natur	30,0 Styrket satsing på Oslofjorden
KLD	1420	62	Miljødirektoratet Tillskudd til grønn skipsfart	40,0
KLD	1420	74	CO2-kompensasjon: Unnta bedrifter som produserer mye av sin egen strøm	-3400,0
SUM Rammeområde 13: Miljø				-2927,0

Rammeområde 15: Helse				
HOD	708	1	Gjenopprette Eldreombudet	8,3
HOD	714	70	Tilskudd frivillige og ideelle aktører, ruspolitikk mv.	30,0
HOD	714	79	Ammehjelpen	5,0
HOD	732	70	En oppfølgingstime med fysioterapeut e. fødsel	25,5
HOD	732	70	100 nye LIS1-stillinger	90,0
Opprettholde aktivitet og holde ventetider nede				
HOD	732	72-75	Drift, RHFene	500,0
HOD	732	72-75	Jordmødre og utdanningsstillinger	8,0
Gjeninnføring for å bidra til at flere kan bo hjemme				
HOD	760	70	Tilskudd til heis i hjemmet	10,0
HOD	760	61	Jordmødrestillinger i kommunene	10,0
1000 flere plasser				
HOD	760	63	Heldøgns omsorgsplasser	216,8
Eget tilskudd a la Fontenehusene				
HOD	760	70	Ønsketransporten	5,0
HOD	2790	70	Gratis prevensjon, utvides til personer u. 30 år	47,0
Inkl. samtale med jordmor e. spontanabort m 5000 kvinner				
HOD	760	70	Amathea	19,3
10 nye team				
HOD	765	21	Rask psykisk helsehjelp, flere kommuner	60,0
HOD	765	71	Tilskudd frivillige og ideelle aktører, pårørendestøtte mv.	10,0
HOD	765	72	Tilskudd frivillige og ideelle aktører, rus og psykisk helse	69,5
Gatehospitaller i hhv. Kristiansand og Trondheim og prisjustering Oslo og Bergen				
HOD	765	72	Tilskudd frivillige og ideelle aktører, rus og psykisk helse	270,0
HOD	780	70	Forskning på kvinnehjertehelse	22,5
HOD	781	79	Kontaktfamilieordning, tilskudd til pasientorg.	30,0
HOD	783	61	100 nye LIS1-stillinger	35,0
HOD	732	70	Avvikle heroinassistert behandling	-63,0
D. Reversere deler av ny biotekn.lov				
HOD	732	76	Innsatsstyrt finansiering	-216,0
SUM Rammeområde 15: Helse				1192,9

Alternativt statsbudsjett 2025

Rammeområde 16: Kunnskap					
KD	225	66	Fredsreiser mv	10,0	Hvite busser, besøk av konsentrasjonsleire mv. Økt tilskudd per søknad
KD	225	75	Lister kompetanse	4,0	
					Totalt 1,5 mrd. kroner o. tre år
KD	226	21	Tilskudd til innkjøp av fysiske lærebøker	500,0	
KD	226	21	Tilskudd til skolebibliotekene	100,0	
KD	226	21	Bedre seksualundervisning i lærerutdanningen	5,0	
KD	226	21	Dembra for lærerutdanningen	10,0	Kurs om antisemittisme til lærerstudenter, lærere, skoleledere mv.
KD	226	21	Veiledningsordning for nyutdannede lærere i grunnskolen	50,0	
KD	228	72	Rette opp kutt til yrkesrettede vid. skoler (bibelskoler, kunsts skoler mv.)	12,0	
KD	228	76	Skoleskipene Gann og Maritim vgs	6,0	
KD	228	82	Tilskudd til frittstående skoler mv. Kapital- og husleietilskudd til friskoler	20,0	
KD	253	70	Folkehøgskoletilbud til unge utenfor arbeid og utdanning	40,0	
KD	260	50	40 studieplasser til UiO og NMBU i nukleære fag	1,0	
KD	260	50	NMBU Veterinærhøyskolen. Fylle opp plassene til kapasitet (fra 90 til 120), 30 studieplasser	4,4	
					Psykologistudie med oppstart høsten 2025
KD	260	50	Universitetet i Stavanger	6,5	
KD	260	50	Statlige universiteter og høyskoler. UiO	1,5	Professorat, jødiske studier, TF
					Fra 1.8.2025
KD	260	50/70	Fjerne studieavgift for studenter utenfor EU/EØS	134,0	
KD	260	50/70	150 nye studieplasser helsesykepleier. Basisstøtte	7,8	
KD	285	71	Forskning. Kjernekraft, herunder fusjon	30,0	
					12 mnd 2G for studenter med barn
KD	2410	50	Studiestøtte	317,1	
					12 mnd 2G for studenter med barn
KD	2410	70	Studiestøtte	12,4	
KD	2410	50	150 nye studieplasser helsesykepleier. Stipend	2,8	
KD	225	75	Rosa kompetanse skole og barnehage ved Foreningen FRI	-1,1	Omprioritering til bedre seksualundervisning i lærerutdanningen
KD	226	21	Nasjonale prøver, barne- og ungdomsskolen	-271,0	
KD	275	21	Spesielle driftsutgifter	-10,0	
SUM Rammeområde 16: Kunnskap				992,4	

Rammeområde 17: Samferdsel					
					Trafikksikkerhetstiltak med tanke på barns sikkerhet
SD	1300	73	Barnas transportplan	50,0	
SD	1321	70	Tilskudd til Nye Veier	325,0	
SD	1330	60	TT-ordningen	25,0	
SD	1352	73	Ringeriksbanen	140,0	
SD	1352	73	Vestfoldbanen	30,0	
					Omprioritering til rassikring og fylkesveier
SD	1320	22	Riksveier drift og vedlikehold	-400,0	
SD	1320	30	Rv4 Grua-Roa	-170,0	
					Redusere tilskuddet
SD	1320	73	Reduserte bompengetakster	-570,0	
SD	1352	71	Bane Nor, gevinst konkurranse-utsetting	-150,0	
SD	1352	71	Jernbane, vedlikehold	-300,0	
SUM Rammeområde 17: Samferdsel				-1020,0	

Rammeområde 18: Rammeoverføring til kommunesektoren					
					50 000 kroner i økt lønn o. 2 år. 25 000 kroner økning år 1
KDD	571	60	Rammetilskudd til kommunene. Ekstraordinær pott til økt lærerlønn	1476,0	
					To klokketimer mindre undervisningstid fra 1.8.2025
KDD	571	60	Rammetilskudd til kommunene. Redusert undervisningstid for kontaktlærere	1692,0	
					Bl.a. barnehage
KDD	571	60	Rammetilskudd til kommunene	2000,0	
					Rassikring og bygging av industriveier
KDD	572	60	Fylkesveier	1000,0	
					Noe lavere aktivitet i forskning, utredning om kommune-sektoren
KDD	571	21	Spesielle driftsutgifter Kortere skoledag i grunnskolen	-5,0	
					23 færre uketimer o. to år (11 færre uketimer år 1 fra 1.8.25)
KDD	571	60		-1196,0	
					Moderasjonsordning for gratis 12 timer SFO 1-3. trinn forbeholdes husholdninger m. inntekt u. 2 mill. kr
KDD	571	60	Erstatte gratis 12 timer gratis SFO for alle med behovsprøvd ordning	-1900,0	
					Redusert makspris kun for husholdninger m. inntekt u. 2 mill. kr
KDD	571	60	Erstatte redusert makspris i barnehagen for alle med behovsprøvd ordning	-408,0	
KDD	571	60	Mindreutgift i kommunene pga. økt pensjon for enslige minstepensjonister	-10,0	
KDD	571	60	Redusert etterspørsel e. barnehage pga. reversering av forkorting av kontantstøtteperioden og økt sats	-274,1	
SUM Rammeområde 18: Kommunesektoren				2374,9	

Rammeområde 19: Tilfeldige utgifter og inntekter					
					Sykehusene og kriminalomsorgen skjermes
FIN	2309	1	ABE-reform 0,5 pst.	-1490,0	
FIN	2309	1	Oppfølging av gjennomgang for utgifter til statlige kontorlokaler	-150,0	
FIN	2309	1	Trekke ut kompensasjon til staten for ekstra arbeidsgiveravgift	-444,1	
SUM Rammeområde 19: Tilf. utgifter og inntekter				-2084,1	

Rammeområde 20: Finansadministrasjon					
FIN	1610	1	Oppbemanne med 100 tollere	120,0	
FIN	1610	1	Økt bruk av narkotikahunder	5,0	
FIN	1610	45	Innkjøp av en mobil skanner til Østlandet	40,0	
FIN	1650	89	Rentekostnader, statslån	-290,0	Ikke opprette Statens fond, Tromsø
SUM Rammeområde 20: Finansadministrasjon				-125,0	

Rammeområde 21: Skatter og avgifter					
Skatteendringer (mill. kr)					
FIN	5501	70	Trinnskatt og formuesskatt	1440,0	Boliger med maksverdi o. 8 mill. kr verdsettes med 100 pst. i formuesskatten
FIN	5501	70	Trinnskatt og formuesskatt	6 300,0	Trinnskattens trinn 4 og 5 økes midlertidig m. 2,9 prosentenheter. Finansiering av økt strømstøtte
FIN	5501	72	Fellesskatt, personlige skatteyttere	1450,0	Tak i rentefradraget for gjeld på 60G
FIN	5501	70	Trinnskatt og formuesskatt	-4340,0	Redusert verdsettelse fra 80 til 60 pst. på aksjer og næringsseiendom i formuesskatten
FIN	5501	72	Fellesskatt, personlige skatteyttere	-2600,0	Øke foreldrefradraget til 50 000 kroner for barn en og to og til 100 000 kroner for barn tre og videre. Forenkle slik at det ikke stilles krav til kostnader eller dokumentasjon.
FIN	5501	72	Fellesskatt, personlige skatteyttere	-110,0	Øke skattefradrag for gaver til frivillighet fra 25 000 til 50 000 kr og 100 000 kr for næringsdrivende
FIN	5501	70	Ikke støtte regjeringens forslag om utflyttingsskatt	0,0	Påløpt lettelse på 100 mill. kroner
FIN	5501	74	Selskapsskatter	0,0	Redusere effektiv sats i grunnrenteskatten på havbruk til 20 pst. Påløpt lettelse på 950 mill. kr
SUM Skatteendringer				2140,0	

Miljø- og folkehelseavgifter (mill. kr)				
FIN	5508	70	Co2-avgift, sokkelen	1170,0* Økes tilsvarende 1600 kr/tonn. Påvirker ikke budsjettbalansen.
FIN	5521	70	Merverdiavgift	1 750,0 Fjerne mva-fritaket for elbiler o. 400 000 kr
FIN	5526	70	Alkoholavgift	Reell økning i tråd m. Særavgiftsutvalgets (NOU 2007:8) forslag på 10 pst. økning i 2008 1 500,0
FIN	5526	70	Alkoholavgift	875,0 Halvering av innførselskvoten
FIN	5531	70	Avgift på tobakksvarer	925,0 15 pst. økning
FIN	5543	70	CO2-avgift mineralske produkter	20 pst. økning (eksl. veksthusnæringen og med redusert sats for fiske i fjerne farvann) 2 580,0
FIN	5548	70	HFK-/PFK-avgiften	28,0 20 pst. økning
FIN	5555	70	Avgift på sjokolade og sukkervarer	1650,0 Gjenninnføring, 2020-satser
FIN	5556	70	Avgift på sukkerholdige alkoholfrie drikkevarer	Gradert e. sukkerinnhold, jf. Solberg-regjeringens forslag, RNB 2021 850,0
SUM Miljø- og folkehelseavgifter				10158,0
SUM Skatter og avgifter				12298,0
SUM inkl. strømstøtte				5998,0

Nøkkeltall oppgitt i mill. kroner for

KrFs alternative budsjett 2025

Satsinger	-27574,6
Reduserte utgifter, økte inntekter	16496,4
Skatter og avgifter	12298,0
Red. oljepengebruk	1219,8

KrFs alternative statsbudsjett 2025